

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017 ΤΕΥΧΟΣ 200ον

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ | ΤΕΥΧΟΣ 200ον

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ 110015

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ 5, 23100 ΣΠΑΡΤΗ
Τηλ. 27310 26580
Fax 27310 26581
www.immspartis.gr
email: info@immspartis.gr
imm-spar@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΟΣΜΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0,60€

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΑΝΝΑ Α. ΧΙΩΤΗ
Τριακοσίων 48, Σπάρτη
τηλ. 27310 81253
info@lakonikos.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Σήμερον πάσα κτίσις ἀγάλλεται καί χαίρει...»75

Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εύσταθίου

Οί Πατέρες στόν σύγχρονο κόσμο

Ἡ ἀληθινή πίστη77

Αρχιμ. Ἐφραίμ Μιλτιάδου, Καθηγουμένου τῆς Ἱεράς Μονῆς

Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Σπάρτης

Σύγχρονες μορφές Γερόντων καί Ἀσκητῶν

Γέρων Ἡρωδίων, ὁ διά Χριστόν σαλός.....79

Αρχιμ. π. Εύσεβίου Ρασισιᾶ

Νεανικοί Ἀγκυροβολισμοί

Ἕνας μικρός, μέγας Ἅγιος.....82

Γεωργίου Καρκαμπάση, Φοιτητοῦ Νοσηλευτικῆς Ε.Κ.Π.Α.

Ἀπό τή ζωή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας

Γεγονότα - Σχόλια84

Χρονικά Ἱεράς Μητροπόλεως92

«Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καί χαίρει...»

Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐσταθίου

Τό πολυσήμερο γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου, πού τόσο μεγαλόπρεπα τό γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας, γίνεται ἀφορμή νά τό συνορτάζει καί ὅλη ἡ φύση. Ἡ λογική καί ἡ ἄλογη κτίση, τά ἔμψυχα καί τά ἄψυχα, τά ὀρατά καί τά ἀόρατα, τά ἐπίγεια καί τά ἐπουράνια σήμερα συναντῶνται, ἐνώνουν τίς ὅποιες φωνές τους, χρησιμοποιοῦν τόν δικό τους τρόπο συμμετοχῆς, χαίρονται, ἀγάλλονται καί δοξολογοῦν τόν «ἐπί γῆς τεχθέντα Κύριον».

Στό υπερφυέστατο καί σωτήριο γιά ὅλο τόν κόσμο αὐτό μυστήριο συμμετέχει ὄντολογικά κατά τρόπο ἀξιοθαύμαστο ὅλη ἡ δημιουργία, ἀφοῦ προσφέρουν ὀφειλετικά τήν εὐχαριστία «ἕκαστον τῶν ἰδίων κτισμάτων· οἱ Ἄγγελοι τόν ὕμνον· οἱ οὐρανοί τόν Ἀστέρα· οἱ Μάγοι τά δῶρα· οἱ ποιμένες τό θαῦμα· ἡ γῆ τό Σπήλαιον· ἡ ἔρημος τήν φάτνην· ἡμεῖς δε Μητέρα Παρθέρον».

«Τό μόνον καινόν ὑπό τόν ἥλιον», ὅπως διαλαλεῖ στά πέρατα τῆς οἰκουμένης, ὁ οἰκουμενικός διδάσκαλος Ἱερός Χρυσόστομος, ἔπρεπε ἔτσι πανηγυρικώτατα, μέ ἐνθουσιασμό, μέ ἔξαρση, μέ ψυχικό συναγερμό καί λατρευτικές ἐκδηλώσεις νά γιορτάζεται, γιά νά διαδηλῶνουμε μέ τήν λυτρωτική χαρά μας, τίς ὀλόψυχες εὐχαριστίες μας, τήν ἀνείπωτη εὐγνωμοσύνη μας καί τήν ἀφοσίωσή μας σέ Ἐκεῖνον, πού ἄφησε τούς οὐρανοὺς καί ἦλθε κοντά μας, γιά νά μᾶς θεοποιήσει καί ἀγιοποιήσει καί νά μᾶς κάνει μετόχους τῆς δικῆς του μακαριότητος.

Συμμετέχει σ' αὐτό τό μυστήριο τῆς

χαρᾶς καί τῆς σωτηρίας ἡ Παναγία μας, πού παίξει καί τόν σπουδαιότερο ρόλο, ἀφοῦ στά δικά της σπλάχνα σαρκώνεται ὁ Θεός καί τό δικό της πανάγγο γάλα χρησιμοποιεῖ Αὐτός πού τρέφει τά σύμπαντα.

Συμμετέχει στήν ἀνεπανάληπτη Γέννηση Του ὁ δίκαιος Ἰωσήφ. Ταπεινός, ὑπάκουος καί διακριτικός κοιτάζει ἔκπληκτος αὐτά, πού δέν ἀξιώθηκαν νά ἰδοῦν μέχρι ἐκείνη τήν στιγμή οἱ ἐπιφανεῖς αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

Συμμετέχουν στήν μεγάλη χαρά τῆς θείας Ἐνσαρκώσεως καί πρῶτοι προστρέχουν γιά νά προσκυνήσουν οἱ ποιμένες, ὄχι γιατί αὐτοί ἦταν πλησιέστερα ἀπό τούς ἄλλους. Οἱ θεοφώτιστοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μᾶς ἐξηγοῦν ὅτι ἀξιώθηκαν πρῶτοι αὐτοί νά προσκυνήσουν γιά τέσσαρες λόγους: α) λόγω τῆς ἀναχωρήσεώς τους ἀπό τόν θόρον τοῦ κόσμου καί τῆς ἡρεμῆς ζωῆς τους, εἶχαν καθαρότητα στήν σκέψη καί στήν καρδιά τους, β) ἦταν μμητές καί ἀκόλουθοι τῆς

πολιτείας καί τῶν ἀρετῶν τῶν Πατριαρχῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης γ) γιά νά δηλωθεῖ ὅτι ὁ Χριστός θά ἦταν ὁ πραγματικός Καλός Ποιμὴν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ καί τοῦ Ἐθνικοῦ λαοῦ καί δ) γιά νά φανεῖ καθαρά, ὅτι διαλέγει γιά δικούς του τούς πιό ἀπλούς στήν καρδιά καί σ' αὐτούς προσφέρει τήν θεία ἀποκάλυψη, σάν τήν πιό μεγάλη δωρεά καί εὐεργεσία.

Συμμετέχει ἀκόμη σ' αὐτό τό γεγονός πού θεοπρεπῶς πανηγυρίζουμε καί τό Ἄστρο τῆς Βηθλεέμ. Σύμφωνα πάλι μέ τήν σεβαστή γνώμη τῶν θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ ἀστέρας δέν ἦταν ἕνας ἀπό τούς πολλούς πού ὑπάρχουν καί στολίζουν τόν οὐρανό. Τό ἀστέρι τῆς Βηθλεέμ πού ὁδήγησε τούς Μάγους ἀπό τήν Ἀνατολή, ἦταν θεϊκό σημάδι. Ἦταν ἄγγελος Κυρίου, ὅπως σημειώνει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος, καί μάλιστα ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ, πού ὑπόυργησε τό Μυστήριό τῆς ἐνσαρκώσεως ἀπό τήν ἀρχή, ὅπως ἐρμηνεύει ὁ Ἰωσήφ Βρυένιος.

Συμμετέχουν ἀκόμη σ' αὐτό τό γεγονός τῆς θείας Ἐνσαρκώσεως οἱ Μάγοι πού ὁδηγοῦνται ἀπό τήν Ἀνατολή καί προσέρχονται εὐλαβικά, γιά νά προσκυνήσουν τόν σαρκωμένο Θεό. Δέν ἀνακάλυψαν αὐτοί τόν Κύριο, ἀλλά ὁ Κύριος ἀποκαλύφθηκε σ' αὐτούς, γιατί ἦσαν ἀγνοί στήν σκέψη καί καθαροί στήν καρδιά. Δέν ἦταν μάγοι μέ τήν σημερινή ἐννοια τῆς λέξεως. Ἦταν σοφοί ἐπιστήμονες, ἀστρονόμοι. Ἐξέταζαν τό πλῆθος τῶν ἀστέρων καί τίς κινήσεις τους, ὅπως κάνει σήμερα ἡ ἀστρονομία, καί ἐθαύμαζαν τόν πάνσοφο Δημιουργό. Δέν ἔχουν καμμία σχέση μέ τούς ἀστρολόγους τῆς ἐποχῆς μας πού ἐμπαίζουν μεγάλους καί μικρούς, παρασύρουν τούς ἀφελεῖς καί ἐκθέτουν τούς ἀξιωματούχους. Αὐτοί ἀσχολοῦνται μέ τήν μεταφυσική καί τόν σα-

τανισμό καί ἀπορρίπτονται ἀπό τήν ὀρθόδοξη πίστη.

Ἀπό τήν καταπληκτική καί ἀξιοθαύμαστη αὐτή συνάθροιση δέν πρέπει νά ἀπουσιάζει κανένας μας. Ὅπως εἴμαστε ὅλοι μαζί στό Ναό σωματικά ἔτσι καί ψυχικά ἐνωμένοι νά προσεγγίσουμε τό ἀσύγκριτο Μυστήριο. Νοερά νά προσέλθουμε στήν Φάτνη καί βλέποντας τό Θεῖο Βρέφος νά θαυμάσουμε τήν ἄκρα ταπείνωσή Του, τήν διδακτική συγκατάβασή Του καί τήν ἀπερίγραπτη ἀγάπη Του.

Ἄς ἐλευθερώσουμε τό νοῦ μας ἀπό τίς θανατηφόρες μέριμνες καί ἄς ἀπαλλάξουμε τούς λογισμούς μας ἀπό τήν καθημερινή ματαιότητα, γιά νά τούς βυθίσουμε ἐλεύθερους στό νόημα τῆς μεγάλης γιορτῆς.

Μιμούμενοι τό παράδειγμά Του, ἄς κάνομε τήν σωτήρια ἐξοδο πρός τούς ἀδελφούς μας καί, ἀφοῦ σπάσουμε τόν κλοιό τῆς φιλαυτίας μας, ἄς βγοῦμε στήν κοινωνία τῶν συνανθρώπων μας, γιά νά σηκώσουμε μαζί τίς θλίψεις τους καί τόν σταυρό τους.

«Χριστός ἐπί γῆς». Ἄς ὑψωθοῦμε ὅλοι μας, κληρὸς καί λαός πού ζοῦμε σ' αὐτό τόν ἱστορικό τόπο, μαζί καί οἱ ὁμογενεῖς μας, πάνω ἀπό τά μίση καί τά πάθη μας, πού γεννᾷ ἡ παράλογη ἀγάπη τοῦ ἑαυτοῦ μας, γιά νά γίνει ἡ κοινωνία μας πιό ἀνθρώπινη. Γιά νά γίνει τό σπήλαιο τῆς καρδιάς τόπος τῆς δικῆς Του παρουσίας καί νά ἀκούσουμε ἔντονα τά βρεφοπρεπῆ σκιρτήματά Του.

Ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας εἴμαστε ἀδελφοί Του. Ἄς μὴ προδώσουμε τήν πνευματική μας συγγένεια μέ τόν «πρωτότοκον πάσης τῆς κτίσεως».

Ἡ ἀληθινὴ πίστις

Ἄρχιμ. Ἐφραίμ Μιλτιάδου, Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Σπάρτης

Ὁ Χριστὸς μας δὲν ἦρθε στὴ γῆ γιὰ νὰ τὸν διακονήσουν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ γιὰ νὰ διακονήσῃ ὁ ἴδιος μὲ τὴν ταπείνωσή Του κάθε ἀνήμπορο καὶ ἐμπερίστατο ἀδελφὸ μας. Δυστυχῶς ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων ἔχουμε παρεξηγήσῃ ἢ παρερμηνεύσει τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας ἀπαιτώντας συνεχῶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ μᾶς δίνουν τὰ πάντα χωρὶς ἐμεῖς νὰ προσφέρουμε ἔστω καὶ ἐλάχιστο κάτι γιὰ τὸν συνάνθρωπό μας. Ζοῦμε ἴσως σὲ μία κοινωνία χωρὶς Θεὸ πού ἡ θυσία γιὰ τὸν ἄλλον εἶναι κάτι τὸ ἐξωπραγματικὸ ἐφόσον ὁ ἑαυτὸς μας εἶναι πάνω ἀπὸ ὅλους καὶ πρέπει ὅλοι νὰ μᾶς ὑπηρετοῦν. Εἶναι, δηλαδή, μὲ ἀπλὰ λόγια, ὑποχρεωμένοι ἀπέναντί μας.

Ὅλα αὐτὰ μᾶς τὰ ἀνατρέπει ἓνας σύγχρονος κρατούμενος σὲ κλειστὲς φυλακὲς στὴ Ρουμανία στὴ δεκαετία τοῦ 1960 ἐπὶ Κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος, ὁ Ρουμάνος Νικόλαος Στáινχαρντ. Τὰ λόγια του εἶναι καρδιακὰ καὶ πραγματικά. Δὲν μιλάει θεωρητικὰ καὶ ἀόριστα. Μιλάει μέσα ἀπὸ τὴν ἐμπειρία του καὶ μᾶς διδάσκει πολλά. Μᾶς προβληματίζει καὶ μᾶς ἐπαναφέρει στὴν πραγματικότητα. Ὅλα εἶναι καταστάλαγμα τῆς δοκιμασίας του σὲ ἓνα φριχτὸ κολαστήριο πού τὸν ἔκανε πιὸ δυνατὸ πνευματικά, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμο γιὰ τοὺς συνανθρώπους του. Ἄς τὸν ἀφουγκραστοῦμε.

Θὰ πάρουμε καὶ ἐμεῖς δύναμη καὶ πολλὰ διδάγματα:

«Δὲν πρέπει νὰ περιοριζόμαστε σὲ κούφια λόγια, θεωρώντας πὼς οἱ φτωχοὶ καὶ πονεμένοι ὑπάρχουν μόνο στὴ φαντασία μας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ΠΑΡΗΓΟΡΗΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ, τὸν διπλανό μας, αὐτὸν πού ὑποφέρει μπροστὰ μας καὶ περιμένει ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ νὰ τὸν συμπονήσουμε. Δὲν εἶναι κακὸ νὰ θέλεις γενικὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητας καὶ νὰ μιᾶς γιὰ τὸ δίκαιο τῶν φτωχῶν καὶ τῆς ἐργατικῆς τάξης. Αὐτό, ὅμως, εἶναι τὸ εὐκολο».

«Τὸ δύσκολο εἶναι νὰ μεταφέρεις τὸν παράλυτο συγκρατούμενό σου στὴν τουαλέτα τῆς φυλακῆς, νὰ δώσεις στὸν ἄρρωστο φυλακισμένο, πού δὲν μπορεῖ νὰ κατεβεῖ ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, αὐτὸ πού θὰ σοῦ ζητήσῃ, νὰ ὑπομένεις τὸ ροχαλητὸ τοῦ διπλανοῦ σου χωρὶς νὰ τὸν ξυπνήσεις, νὰ μὴν ἀποπάρεις αὐτὸν πού δὲν προλαβαίνει νὰ πάει στὴν τουαλέτα τῆς νύχτα, καὶ νὰ ἀκοῦς ὑπομονετικὰ τὸν ἀνυπόφορο πού δὲν σταματᾷ νὰ διηγεῖται τίς δυστυχίες καὶ τὸν πόνο του».

«Τὸν διπλανό μας πρέπει νὰ βοηθήσουμε, αὐτὸν πού εἶναι γεμάτος πληγές, καὶ ἴσως κουσούρια, αὐθάδεια, ἀχαριστία, βρωμιὰ, πείσμα, ἀπαιτήσεις, αὐτὸν πού τίποτα δὲν τὸν εὐχαριστεῖ, αὐτὸν πού τὸ καλὸ πού τοῦ κάναμε σίγουρα θὰ τὸ δεῖ μὲ μνη-

*Ἡ σωτηρία μας δὲν ἐξαντλεῖται
μέσα ἀπὸ διαβάσματα,
ἐξωτερικὲς προσευχὲς
καὶ πομπῶδεις ἀγαθοεργίες.
Πρέπει νὰ κατανοήσουμε
βαθιὰ μέσα μας
ὅτι ἡ σωτηρία περνάει
μέσα ἀπὸ τὸν συνάνθρωπό μας
καὶ μέσα ἀπὸ ἔργα Πίστεως
καὶ ὄχι μόνο μὲ λόγια Πίστεως.*

σικακία καὶ εἰρωνεία, ἂν δὲν μᾶς βρῖσει κι ἀπὸ πάνω».

Πρὶν ἀποφυλακισθεῖ κάνει τὸν ἀπολογισμό του:

«Μπῆκα στὴ φυλακὴ τυφλὸς καὶ βγαίνω μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτά. Μπῆκα κακομαθημένος καὶ βγαίνω γιατρεμένος ἀπὸ νάζια καὶ καμώματα. Μπῆκα νευρικός καὶ εὐέξαπτος, εὐαίσθητος γιὰ σαχλαμάρες, βγαίνω ἀπαθής. Πρὶν μπῶ, ὁ ἥλιος καὶ ἡ ζωὴ δὲ μοῦ ἔλεγαν τίποτα. Τώρα ξέρω ν' ἀπολαμβάνω τὴ νοστιμιὰ μιᾶς φέτας ψωμιοῦ, ὅσο μικρὴ κι ἂν εἶναι. Βγαίνω καὶ νιώθω φίλος μὲ ὄλους καὶ μὲ αὐτοὺς ποὺ μὲ ἀγαποῦν, καὶ μὲ αὐτοὺς ποὺ μὲ μισοῦν» (Ἀπὸ “Τὸ ἡμερολόγιο τῆς εὐτυχίας” τοῦ Νικολάου Στάινχαρντ, ἐκδόσεις Μαῖστρος, 2006) .

Πιστεύω ὅτι αὐτὴ ἡ ὁμολογία εἶναι συγκλονιστικὴ γιὰ ὄλους μας.

Ἡ ἀγάπη γιὰ τὸν συνάνθρωπο περνάει μέσα ἀπὸ τὴ διακονία τῶν πονεμένων ἀδελφῶν μας. Ὁ Χριστὸς δὲ δίδαξε μόνο, ἀλλὰ ὑπέφερε καὶ ὁ ἴδιος δίνοντας ἀκόμα καὶ τὴ ζωὴ Του γιὰ νὰ μᾶς δώσει τὸ παράδειγμα τῆς ὑπέρτατης θυσίας. Ἡ σωτηρία μας δὲν ἐξαντλεῖται μέσα ἀπὸ διαβάσματα, ἐξωτερικὲς προσευχὲς καὶ πομπῶδεις ἀγαθοεργίες. Πρέπει νὰ κατανοήσουμε βαθιὰ μέσα μας ὅτι ἡ σωτηρία περνάει μέσα ἀπὸ τὸν συνάνθρωπό μας καὶ μέσα ἀπὸ ἔργα Πίστεως καὶ ὄχι μόνο μὲ λόγια Πίστεως. Εἶναι στὸ χέρι μας νὰ ἐφαρμόσουμε τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Κυρίου μας ἀκούγοντας καὶ πράττοντας τὰ θεῖα λόγια Του «οὐκ ἦλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι...» (Ματθ. κ', 28)

Γέρων Ἡρωδίων, ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς

Ἀρχιμ. π. Εὐσεβίου Ρασιᾶ

Ὁ γέροντας Ἡρωδίων, ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς, γεννήθηκε τὸ 1904 στὴ Ρουμανία στὴν ἐπαρχία Ὀρντάσεστ. Ὁ πατέρας του λεγόταν Πέτρος Μαντούφ, ἡ μητέρα του Ἑλένη. Ἦταν πτωχοὶ ἀλλὰ τίμοι ἄνθρωποι. Ὁ Πέτρος δούλευε στὰ χωράφια, ἔβασκε τὰ λιγοστά του πρόβατα, ἔτρωγε δηλαδή τὸ ψωμί του μὲ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου του. Ὁ Θεὸς τοῦ χάρισε ἕναν υἱό, τὸν Ἰωάννη. Ἦταν ἕνα ἀθῶο καὶ φιλότιμο παλληκάρι. Ψηλός, γεροδεμένος, μὲ γαλανὰ φωτεινὰ μάτια. Βοηθοῦσε τὸν πατέρα του στὰ πρόβατα καὶ καλλιεργοῦσαν μαζὶ τα χωράφια. Ὁ Ἰωάννης εἶχε μιὰ ἔντονη θρησκευτικὴ φύση. Ἦταν φιλέρημος χαρακτήρας. Τοῦ ἄρεσε νὰ ἀκούει ἱστορίες γιὰ μεγάλους ἐρημίτες, πού ἀσκήτευαν στὰ σπήλαια καὶ σὲ μικρὲς καλύβες πού ἔφτιαχναν ἀπὸ κορμούς δένδρων στὰ Καρπάθια ὄρη καὶ ἡ καρδιά του καιγόταν νὰ τοὺς μιμηθεῖ. Τοῦ ἔλεγαν οἱ γεροντότεροι ὅτι στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἕνα ὄρος, στὸ ὅποιο ὑπάρχουν μόνο μοναστήρια, σκηῆτες καὶ φτωχικὲς καλύβες, πού ἐδῶ καὶ χίλια χρόνια περίπου ζοῦν μόνο ἀσκητές. Ὁ πρῶτος ἐρημίτης τοῦ Ἁγίου Ὁρους, λεγόταν Πέτρος. Ἦταν στρατηγὸς καὶ φίλος τοῦ αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Νικηφόρου Φωκά. Ὁ ἐρημίτης Πέτρος ζοῦσε ἀσκητικὰ σὲ μιὰ σπηλιά καὶ πολὺ βασάνιζε τὸ σῶμα του. Πολὺ τὸν ταλαιπωροῦσαν οἱ δαίμονες. Ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ τοῦ παρουσιάστηκε σ' ἕνα ὄραμα γεμάτο φῶς καὶ τοῦ εἶπε. «Ἐχε ὑπομονὴ στίς παγίδες καὶ τὰ βέλη τοῦ

ἐχθροῦ, ἐκλεκτέ μου. Τὸ ὄρος αὐτὸ εἶναι δικό μου. Τὸ ζήτησα ἀπὸ τὸν Υἱό μου, καὶ αὐτὸς μοῦ τὸ ἔδωσε. Ἐδῶ θὰ ἔρχονται νὰ κατοικοῦν ὅσοι θέλουν νὰ ἀφιερωθοῦν εἰς τὸν Θεό. Ὅσο ζοῦν, θὰ ἔχουν τὴν προστασία μου. Θὰ τοὺς τρέφω καὶ θὰ τοὺς συντηρῶ. Δὲν θὰ τοὺς λείψει τίποτε. Καὶ ὅταν φύγουν ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτό, θὰ τοὺς δωρίσω τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Θὰ τὸ κάμω γνωστὸ καὶ ἔνδοξο σ' ὅλον τὸν κόσμον. Βασιλιάδες καὶ ἄρχοντες θὰ ἔρχονται ἐδῶ νὰ προσκυνοῦν. Γυναίκα δὲν θὰ πατήσῃ τὸ πόδι τῆς ἐδῶ. Μόνον ἐγὼ θὰ βασιλεύω, κανένας βασιλιάς

ἢ ἄρχοντας θὰ βασιλεύσει ἐδῶ».

Ἡ καρδιά τοῦ Ἰωάννη σκίρτησε. Ἄραγε πῶς ἐγὼ θὰ τὰ καταφέρω νὰ πάω στοῦ Ἁγίου Ὅρος; Μὲ τί μέσον; Μὲ τί τρόπο; Δὲν θὰ μὲ ἀναζητήσουν οἱ γονεῖς μου; Δὲν θὰ μὲ βροῦν; Ὅμως ὁ Ἰωάννης τὸ ἀποφάσισε. Φεύγει, λοιπόν, ἀπὸ τὸ σπίτι του, ἔρχεται στὴ Μαύρη Θάλασσα, βρίσκει ἓνα πλοῖο, καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἔρχεται στοῦ Ἁγίου Ὅρος. Ὅμως θέλει νὰ δεῖ, νὰ μελετήσει, νὰ κατανοήσει τὴν καλογερικὴ ζωὴ. Ἔτσι γίνεται ἐργάτης στὴ Μονὴ Καρακάλλου. Δουλεύει στοὺς λαχανόκηπους καὶ στὶς ἐλιές. Πάντα πρόθυμος, πάντα γελαστός, πάντα χαρούμενος. Αὐτὴ ἡ χαρὰ ἦταν τὸ χαρακτηριστικό του καὶ τὸν συνόδευε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. Ἐπειτα ἀποφασίζει νὰ συναριθμηθεῖ σὲ μιὰ μοναχικὴ συνοδεία.

Πρῶτα ἀσκητεῦει στοῦ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. Τί τὸν εἴλκυσε ἐκεῖ; Τὸ αὐστηρὸ τυπικὸ, οἱ ζηλωτὲς ἀσκητὲς καὶ τὰ λείψανα τῶν Ἁγίων. Ἐκεῖ σώζεται, πολῦτιμος θησαυρός, τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Τὸ χέρι μὲ τὸ ὁποῖο βάπτισε τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ὅμως ὁ Ἰωάννης θέλει νὰ γνωρίσει καὶ νὰ ζήσει καὶ σὲ ἄλλες μοναχικὲς παλαῖστρες. Ἔτσι ἀφήνει τὸ ἁγιασμένο αὐτὸ μοναστήρι καὶ ἔρχεται στοῦ μοναστήρι τοῦ Φιλόθεου.

Ἐδῶ μένει ἀρκετὸ καιρὸ. Γυμνάζεται στοὺς πνευματικούς πολέμους. Δέχεται τὰ βέλη τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἀπαντᾷ ὡσὰν γενναῖος στρατιώτης. Ἡ καρδιά τοῦ γίνεται ἓνα πεδίο βολῆς. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά οἱ δαίμονες. Τὸν πολεμοῦν μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη, μὲ ὅλο τους τὸ μίσος. Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ ἥρωικὸς ἀγωνιστής. Δὲν πολεμᾷ τὸν ἐχθρὸ μὲ ὀρατὰ ὄπλα. Ὁ πόλεμος δὲν

εἶναι ὀρατός. Εἶναι ἀόρατος. Τὸν πολεμᾷ μὲ πνευματικὰ ὄπλα. Νηστεία, ὑπομονή, σιωπὴ, ταπείνωση, ἀγρυπνία, μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ιδιαίτερα τὸν πολεμᾷ μὲ τὴν προσευχή. Γιὰ τὸν μοναχὸ ἡ προσευχὴ εἶναι τὸ πρῶτο του θέμα. Ἐὰν ἐπιτύχει στὴν προσευχή, ἐπέτυχε στοὺς στόχους του. Ἐὰν ἀποτύχει στὴν προσευχή, ἔχει κάμει μεγάλα ρήγματα ὁ ἐχθρὸς στοῦ κάστρο τῆς ψυχῆς του, καὶ πρέπει νὰ βιασθεῖ γιὰ νὰ κερδίσει τὸ χαμένο ἔδαφος. Ἐδῶ στοῦ Ἁγίου Ὅρος οἱ μοναχοὶ προσεύχονται μὲ μιὰ ἀπλὴ προσευχή, πού ἔγινε ἀληθινὴ ἐπιστήμη. Προσεύχονται μὲ τὴν προσευχὴ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με».

Ὅμως ὁ γέροντας σκέφθηκε ὅτι ἐδῶ, στοῦ μοναστήρι μὲ τοὺς τόσους θορύβους, δὲν μπορεῖ ἡ ψυχὴ νὰ καλλιεργήσει τὴν καρδιακὴ προσευχή, γι' αὐτὸ καὶ ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ μοναστήρι καὶ πηγαίνει στὴν ἔρημο τῆς Καψάλας, στὴν ὁποία πολλοὶ μοναχοὶ καὶ πολλοὶ Ρουμάνοι ζοῦσαν ἡσυχαστικὸ βίον, μὲ ἀπόλυτη σιωπὴ, ἀπομόνωση, νηστεία, ἐργαζόμενοι στὴν νοερὰ ἢ καρδιακὴ προσευχή. Μὲ πολλὴ προσοχὴ πέρασε ἀπὸ τὰ καλύβια, τὶς σκῆτες, τὶς μικρὲς συνοδεῖες καὶ ἡ ψυχὴ του ἀναπαύτηκε σὲ ἓνα κελλὶ πολὺ ἀπομονωμένο, αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, πού ἀπέιχε σαράντα λεπτὰ ἀπὸ τὸν δρόμο. Ἦταν δὲ παντελῶς ἔρημο, ἀκατοίκητο, μισοερειπωμένο. Τὰ παράθυρα κατεστραμμένα, οἱ πόρτες ἐπίσης, οἱ λαμαρίνες ἐπίσης. Ὅταν φυσοῦσε ἄνεμος, σφύριζε μέσα στοῦ κελλί, ὅταν χιόνιζε, τὸ κελλί ἦταν πάντα χιονισμένο μέσα. Ὁ π. Παῖσιος, γνωρίζοντας τὴν κατάσταση τοῦ κελλιοῦ του, τοῦ ἔστειλε τρεῖς

ύποτακτικούς του, νὰ τοῦ τὸ διορθώσουν. Ἐκεῖ ἔζησε σαράντα ὀλόκληρα χρόνια. Μόνος. Ἐρημος. Ἀπλησίαστος ἐρημίτης. Δὲν περιποιόταν καθόλου τὸν ἑαυτό του. Ποτέ του δὲν πλύθηκε, ποτέ του δὲν φρόντισε νὰ βρεῖ ἓνα καλὸ ροῦχο. Δὲν ἔπαιρνε καμιὰ μέριμνα γιὰ τροφή. Πατέρες ἀπὸ τὰ γειτονικά κελλιά, Ἕλληνες καὶ Ρουμάνοι, τοῦ ἄφηναν εὐλογίες, καὶ μὲ αὐτὲς συντηρεῖτο.

Ἀπὸ ἔγκλειστος καὶ ἡσυχαστῆς ἔγινε κατὰ Θεὸν σαλός. Κατὰ Θεὸν τρελός. Ἔλεγε τοῦ κόσμου τὶς τρέλες, ἀσυναρτησίες, ἔκαμε τρελὲς χειρονομίες. Δὲν ἦταν εὐγενής. Στους περιεργούς πολὺ ἀπότομος. Ὅταν τοὺς ἔδιωχνε καὶ δὲν φεύγανε, τοὺς περιποιόταν μὲ βρισιές.

Τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, κατάλαβαν τί θησαυρὸς ἦταν. Τί θησαυρὸ ἔκρυβε. Τί διορατικά καὶ προφητικά χαρίσματα ἔκρυβε καὶ πολλοὶ τὸν ἐπισκέπτονταν καὶ αὐτὸς ἔκαμε συγκατάβαση καὶ τοὺς δεχόταν.

Ἀναφέρει ἓνας. Ἀγοράσαμε μακαρόνια, μπισκότα, ἀχλάδια, ροδάκινα, ντομάτες καὶ πήγαμε νὰ τὸν δοῦμε. Μᾶς δέχτηκε. «ὦ, εὐχαριστῶ καλοὶ πατέρες. Εὐχαριστῶ πολὺ». Τοῦ δώσαμε τὰ δῶρα μας. Κόβει τὰ μπισκότα μικρὰ-μικρὰ κομματάκια καὶ τὰ πετάει στὸν ἄερα. «Νὰ φᾶνε τὰ πουλάκια». Ἐπειτα, κομματιάζει τὰ μακαρόνια καὶ τὰ πετάει σ' ὅλες τὶς κατευθύνσεις. Ἐπειτα, παίρνει τὰ ἀχλάδια, τὰ ροδάκινα, τὶς ντομάτες καὶ τὶς πετοῦσε στους τοίχους τοῦ κελλιοῦ του. «Τὰ χρειαστήκαμε», ἔλεγαν.

Μέσα δὲ τὸ κελλί του, μὴ χειρότερα. Στους τοίχους χυμένοι καφέδες, πορτοκαλάδες. Στὸ δάπεδο σὲ ὕψος τριάντα

ἐκατοστῶν, πεταμένα κουτιὰ κονσέρβας ὄλων τῶν εἰδῶν, φιάλες ἀπὸ πορτοκαλάδες, πώματα, καὶ σκουπίδια πολλῶν εἰδῶν.

Καὶ οἱ σύντροφοὶ του νὰ ζοῦν εἰρηνικά καὶ νὰ κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα, ἄφοβα. Σαῦρες, σαμιαμίδια, κατσαρίδες, μύγες, ποντίκια. Ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ ὄλων τῶν μεγεθῶν.

Ἐῖχε τὸ διορατικὸ χάρισμα. «Ἐσύ, εἶσαι ἀπὸ τὴν Κέρκυρα», λέγει σὲ ἓναν.

«Ἐσύ νὰ πᾶς στὴ Συκιά», λέγει σὲ ἄλλον. Σὲ ποιά συκιά, διερωτῶταν. Συκιά λέγανε τὸ χωριὸ του.

Ἐνα ἀπόγευμα, εῖχε βγεῖ στὸν ὑποτυπώδη κῆπο του γιὰ νὰ φυτεύσει κουκιά. Ὅμως ψιλόβρεχε. Ὑψώνει τὰ βλέμματα στὸν οὐρανὸ καὶ λέγει: «Σταμάτα». Καὶ ἡ βροχὴ σταμάτησε. Ὅταν φύτεψε τὰ κουκιά, ὕψωσε τὰ μάτια στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε: «Τώρα βρέξε». Καὶ ἄρχισε νὰ βρέχει.

Στὴ σωματικὴ διάπλαση ἦταν εὐσωμος, εὐθυτενής, μὲ ὀλίγα γένια, τῆδε κακεῖσε φυτρωμένα. Εῖχε ἀπαλά, φυσιολογικά καὶ συμπαθητικά χαρακτηριστικά. Πάντοτε χαμογελαστός. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦταν γαλανοί, μεγάλοι, λαμπεροί. Ὅλόκληρος ἔλαμπε. Πολλὲς φορές τὸ πρόσωπό του φωτιζόταν ἀπὸ τὸ θεῖο φῶς, καὶ τότε δὲν μπορούσες νὰ τὸν δεῖς κατὰ πρόσωπον. Ὅταν παραγέρασε, τὸν πήρε ὁ π. Μελέτιος, Ρουμάνος κατὰ τὴν φυλὴ, καὶ τὸν γηροκόμησε. Ὅταν κοιμήθηκε ἐν Κυρίῳ στὶς 12 Δεκεμβρίου 1990, τὸν ἔθαψε σύμφωνα μὲ τὸ μοναχικὸ τυπικόν. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ γέροντα Ἡρωδίωνα ἔγινε ἑπτὰ χρόνια ἀργότερα, ἡ δὲ ἀγία του κἀρα φυλάσσεται στὸ κελλί τοῦ πατρὸς Μελετίου.

Συγγραφέας: Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Δημόπουλος

Ένας μικρός, μεγάλος Άγιος...

Γεωργίου Καρκαμπάση, Φοιτητού Νοσηλευτικής Ε.Κ.Π.Α.

Φέτος, τὸ Γραφεῖο Νεότητας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, θέσπισε ὡς προστάτη Ἅγιο τῶν παιδιῶν καὶ τῆς νεολαίας τοῦ τόπου μας τὸν Ἅγιο Νεομάρτυρα Ἰωάννη τὸν Μονεμβασιώτη. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μᾶς λένε ὅτι, ἐὰν θέλουμε νὰ τιμήσουμε ἕναν Ἅγιο, φτάνει νὰ μιμηθοῦμε τὴ ζωή του. Πῶς ἔζησε, ὅμως, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης καὶ τί ἔχει νὰ δώσει ἢ ζωὴ του σὲ ἕνα σύγχρονο νέο;

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ἦταν υἱὸς Ἱερέα. Γεννήθηκε τὸ 1758 στὸ χωριὸ Γεράκι καὶ ἡ μητέρα του καταγόταν ἀπὸ τὸ χωριὸ Γοῦβες τῆς Λακωνίας. Ὅταν τὰ στρατεύματα τοῦ Χατζῆ – Ὄσμᾶν ἦλθαν στὴν Πελοπόννησο, ἔσφαξαν τὸν πατέρα του, καὶ αὐτὸν μαζί μὲ τὴ μητέρα του τοὺς ἀπήγαγαν στὴ Λάρισα. Ἦταν τότε ὁ Ἰωάννης 15 χρονῶν. Ἐκεῖ πουλήθηκε μαζί μὲ τὴ μητέρα του σὲ κάποιον Τοῦρκο. Ἐπειδὴ, ὅμως, ὁ Τοῦρκος αὐτὸς δὲν εἶχε παιδιά, θέλησε νὰ υιοθετήσῃ τὸν Ἰωάννη. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνει αὐτό, ἔπρεπε πρῶτα νὰ τὸν ἐξιλαμίσει, δηλαδή νὰ τὸν κάνει μουσουλμάνο. Οἱ τεράστιες καὶ ποικίλες προσπάθειες τοῦ Τοῦρκου γιὰ νὰ ἐξιλαμίσει τὸν Ἰωάννη ἀπέτυχαν. Ὁ νέος, μὲ ὑψηλὸ φρόνημα, διαρκῶς ἔλεγε: «ἐγὼ Τοῦρκος δὲν γίνομαι, ἐγὼ εἶμαι χριστιανὸς καὶ χριστιανὸς θέλω νὰ πεθάνω». Τότε ὁ Τοῦρκος, μέσα στὸ

σπίτι του, ἄρχισε νὰ βασανίζει σκληρὰ τὸν Ἰωάννη. Τὴν περίοδο τοῦ δεκαπενταυγούστου τὸν πίεζε νὰ φάει κρέας καὶ ἄλλα νόστιμα φαγητά, καὶ μάλιστα εἶχε βάλει καὶ τὴ μητέρα του νὰ τὸν παρακαλέσει νὰ φάει ἀπὸ τὰ δελεαστικὰ φαγητά, γιατί δὲν μπορούσε νὰ τὸν πείσει μὲ τὰ βασανιστήρια ποὺ τοῦ ἔκανε. Ἀλλὰ ὁ Ἰωάννης ἀπάντησε: «ἐγὼ εἶμαι γιὸς παπᾶ καὶ πρέπει νὰ φυλάττω καλύτερα ἀπὸ τοὺς γιουὺς τῶν λαϊκῶν τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας». Ἐξαγριωμένος ὁ σκληρὸς Τοῦρκος ἀπὸ τὴ στάση τοῦ Ἰωάννη, τὸν μαχαίρωσε στὴν καρδιά, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πεθάνει στὶς 21 Ὀκτωβρίου τοῦ 1773 μ.Χ.

Σήμερα, τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας προσπαθεῖ, νὰ μᾶς κάνει ἀνθρώπους χωρὶς ἀξίες, ἄγριους κι ἐπιθετικούς, νὰ μᾶς ἐξισώσει μὲ τὰ ζῶα ποὺ δὲν ἔχουν λογικὴ, νὰ μᾶς πείσει ὅτι ἡ χαρὰ, ἡ ἀγάπη, ὁ ἔρωτας, ἡ πίστη βρίσκονται στὰ ὑλικά πράγματα. Οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ μικροὶ μαθαίνουμε νὰ καταναλώνουμε τὰ πάντα γύρω μας, ἔμψυχα καὶ ἄψυχα. Μάλιστα, τὴν εὐτυχία καὶ τὴν ψυχικὴ μας πληρότητα τὴν ἐξαρτήσαμε ἀπ' αὐτὴν τὴν κατανάλωση. Γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι δυσκολευόμαστε στὶς σχέσεις μας, σὲ σημεῖο ποὺ φτάσαμε νὰ κάνουμε φίλους μὲ τὸ πάτημα ἑνὸς κουμπιῦ, τόσο ἀνεύθυνα, ἀνέραστα καὶ ἀπρόσωπα. Περιμένουμε, ἢ

μᾶλλον ἀπαιτοῦμε, νὰ ἀλλάξει ὁ κόσμος χωρὶς νὰ ἔχουμε στὸ ἐλάχιστο τὴν ἐπιθυμία τῆς προσωπικῆς μας ἀλλαγῆς. Οἱ νέοι ἔχουμε πολλὰ ὄνειρα, ἀλλὰ φοβόμαστε τὸν ἀγῶνα ποὺ χρειάζεται νὰ καταβάλουμε γιὰ νὰ τὰ κάνουμε πραγματικότητα.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης μᾶς στέλνει πολλὰ μηνύματα, τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ σταθοῦν ὁδοδείκτες στὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας. Ὁ γενναῖος μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ μᾶς διδάσκει τί σημαίνει πίστη στὸ Θεό. Μὲ τὸ παράδειγμά του μᾶς λέει ὅτι πίστη σημαίνει ἐμπιστοσύνη, ἀκόμα κι ὅταν ὅλα γύρω μας εἶναι ἀβέβαια καὶ μᾶς φοβίζουν. Μᾶς διδάσκει τί σημαίνει ἀγάπη, λέγοντάς μας ὅτι ἀληθινὴ ἀγάπη ἔχει αὐτὸς ποὺ δὲν φοβάται νὰ θυσιάστει γι' αὐτὸν ποὺ ἀγαπᾷ κι οὔτε τὸν προδίδει ἐξαιτίας τῶν δυσκολιῶν τῆς ζωῆς. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης μᾶς διδάσκει τί σημαίνει νὰ εἶσαι ἐρωτευμένος, λέγοντάς μας ὅτι ἀληθινὰ ἐρωτευμένος εἶναι αὐτὸς ποὺ τολμάει νὰ κάνει τὸ ἀκατόρθωτο, ποὺ δὲν ὑπολογίζει τὰ ἐμπόδια καὶ δὲν σταματᾷ στοὺς φόβους του, ποὺ ἀκούει μέχρι καὶ τὴν τελευταία στιγμή τὸν πόθο τῆς καρδιάς του καὶ κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ τὸν κατακτήσει. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ἓνα δεκαπεντάχρονο ἀγόρι, μᾶς διδάσκει τί σημαίνει νὰ εἶσαι ἐπαναστάτης. Μὲ τίς πράξεις τοῦ μᾶς λέει ὅτι ἀληθινὸς ἐπαναστάτης δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ σπάζει τζάμια καὶ καταστρέφει τὸν κόσμο γύρω του, οὔτε αὐτὸς ποὺ περιμένει νὰ ἀλλάξει ὁ κόσμος ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ ἀληθινὸς ἐπαναστάτης εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀγωνίζεται νὰ ἀλλάξει πρῶτα τὸν ἑαυτό του, νὰ παραμείνει πιστὸς στὶς ἀξίες καὶ τὰ

ιδανικά του, νὰ γίνει ἄνθρωπος ἀγάπης καὶ προσφορᾶς καὶ μὲ αὐτὴ τὴν ἀγάπη, ποὺ τοῦ χάρισε ὁ Θεός, νὰ μεταμορφώσει καὶ τοὺς ἄλλους γύρω του.

Ὅλοι οἱ μάρτυρες τῆς πίστες μας ἔκαναν τὴ δική τους ἐπανάσταση. Πῆγαν κόντρα στὸ κατεστημένο τῆς ἐποχῆς τους, ὑπέβησαν τοὺς φόβους τους, εἶπαν ὅσα «ὄχι» ἔπρεπε νὰ ποῦν γιὰ νὰ μείνουν σταθεροὶ στὴν πίστη τους, ἀγωνίστηκαν γιὰ τὰ ὄνειρά τους, ἀνέλαβαν τίς εὐθύνες τῶν πράξεών τους κι ἔδωσαν στὸν κόσμο τὴν ἐκρηκτικὴ ἐμπειρία τῆς Ἀνάστασης!

Ἐγώ; Ἐσύ; Ἐμεῖς;

Γεγονότα - Σχόλια

ΕΚΔΗΜΙΑ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ

Σέ ἡλικία 83 ἐτῶν ἀπεβίωσε τήν Τετάρτη 25 Ὀκτωβρίου 2017 ὁ συνταξιούχος κληρικός π. Γεώργιος Διαμαντάκος. Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τελέσθηκε τὸ μεσημέρι τῆς Πέμπτης 27 Ὀκτωβρίου, στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Γοράνων, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου καὶ παρουσία πλειάδας κληρικῶν. Ὁ σεπτὸς Ποιμενάρχης μας στὸν ἐπικήδειο λόγο του ἐπισήμανε τὴ βαθιὰ πίστη τοῦ ἐκλιπόντα στὸν Θεό, τὸ ἦθος καὶ τὴν πολυετῆ προσφορά του στὴν Ἐνορία Λιαντίνας, ἐνῶ ἀναφέρθηκε καὶ στὴν ἀξιόλογη χριστιανικὴ οἰκογένεια πού δημιούργησε μὲ τὴν πρεσβυτέρα του. Ὁ ἀείμνηστος π. Γεώργιος Διαμαντάκος γεννήθηκε στὶς 23 Αὐγούστου 1934 στοὺς Γοράνους. Ἐνυμφεύθηκε τὸ 1963 τὴν Παναγιώτα Βλογιαννίτη, μὲ τὴν ὁποία ἀπέκτησαν δύο τέκνα: τὸν Πέτρο καὶ τὴν ἀείμνηστη Μαρία. Χειροτονήθηκε διάκονος στὶς 8 Σεπτεμβρίου 1976 στὴν Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Φανερωμένης στὴν Ἀναβρυτὴ ἀπὸ τὸν Μακαριστὸ Μητροπολίτη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κυρὸ Ἱερόθεο. Στὶς 5 Μαρτίου 1977 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καὶ τοποθετήθηκε στὴν Ἐνορία Λιαντίνας τὴν ὁποία ὑπηρέτησε μέχρι τὴ συνταξιοδότησή του. Ἦταν Πνευματικὸς, ἐνῶ στὶς 30

Δεκεμβρίου 2012 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος τοῦ εἶχε ἀπονεύσει τὸ ὀφίκκιο τοῦ Οἰκονόμου. Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του.

Η ΕΝΟΡΙΑ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΕΟΡΤΑΣΕ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ

Συμπληρώνοντας μισὸ αἰῶνα ζωῆς καὶ παρουσίας (1967-2017) μὲ ἀέναη προσφορά στὸν συνάνθρωπο, ἡ ἐνορία Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης διοργάνωσε σειρά ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων στὸ διάστημα ἀπὸ 6 ἕως 15 Ὀκτωβρίου. Ἡ αὐλαία τῶν ἐκδηλώσεων ἀνοίξε τὴν Παρασκευὴ (6/10) στὴν αἴθουσα ἐκδηλώσεων τοῦ 5ου Δημοτικοῦ Σχολείου Σπάρτης, μὲ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἔκθεσης ὀρθόδοξου χριστιανικοῦ βιβλίου, σὲ συνεργασία μὲ τὶς ἐκδόσεις «Ἐν Πλῶ». Τὸν ἁγιασμό τέλεσε ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου, ὁ Πρωτ. π. Γεώργιος Μπλάθρας, Πρωτοσυγκελλεύων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας. Ἐν συνεχείᾳ στὸν ἴδιο χῶρο, ἔλαβε χώρα ἡ παρουσίαση τοῦ βιβλίου «Γέρων Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης» ἀπὸ τὸν ὁμότιμο καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γεώργιο Κρουσταλάκη, ἐνῶ τὸ Σάββατο 7/10 τὸ μεσημέρι, στὴν κατάμεστη αἴθουσα ἐκδηλώσεων τοῦ 5ου Δημοτικοῦ

Σχολείου Σπάρτης ἔγινε ἡ παρουσίαση τοῦ παιδικοῦ βιβλίου: «Στό Μυστρά μὲ πανσέληνο» ἀπὸ τὸν συγγραφέα, δάσκαλο καὶ ἀγιογράφο Γιώργο Ἀντωνάκη. Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς (8/10), μετὰ τῆ Θεία Λειτουργία, πραγματοποιήθηκε ὁ «Γύρος τῆς Ἑνορίας». Περισσότερα ἀπὸ 120 ἄτομα συμμετεῖχαν στὸν ἀγῶνα δρόμου γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους πού ἔγινε σὲ συνεργασία μὲ τοὺς «Σπαρτιάτες Δρομεῖς» καὶ τὴν ὑποστήριξη τοῦ ΕΕΣ-Παράρτημα Σπάρτης καὶ τοῦ Συλλόγου «Ἐτοιμοκλῆς». Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας (Κυριακὴ 8/10) στὸν προαύλιο χῶρο τοῦ 5ου Δημοτικοῦ Σχολείου Σπάρτης, ἔλαβε χώρα ἐπετειακὴ – ἑορταστικὴ συναυλία παραδοσιακῆς μουσικῆς μὲ τὴ σχολὴ Βυζαντινῆς καὶ Παραδοσιακῆς Μουσικῆς «Ἐν Ὠδαῖς». Ἡ Εἰρήνη Δερέμπεη, ὁ Κάρολος Κουκλάκης καὶ ὁ Γιώργος Ντόβολος ταξίδεψαν τοὺς παρευρισκόμενους σὲ μουσικὲς καὶ τραγούδια τοῦ ξενιτιᾶς. Συμμετεῖχαν,

ἀκόμη, ἡ Σχολὴ Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ πρωτοψάλτου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος κ. Παναγιώτη Χρόνη καὶ τὰ χορευτικὰ συγκροτήματα τοῦ Λαογραφικοῦ Συλλόγου Σπάρτης ὑπὸ τὴν εὐθύνη τοῦ κ. Θεόδωρου Μαδημένου καὶ τοῦ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου Ξηροκαμπίου ὑπὸ τὴν εὐθύνη τῆς κ. Βασιλικῆς Βορβῆ. Ἐπίσης τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης 11/10 μετὰ τὴν Ἱερὰ Παράκληση πρὸς τὸν προστάτη τῆς Ἑνορίας Ἅγιο Σπυρίδωνα, πραγματοποιήθηκε μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἐσπερίδα ἱστορίας καὶ μνήμης μὲ γενικὸ τίτλο « Οἱ παλαιοὶ ἀφηγοῦνται. . . οἱ νεότεροι μαθαίνουν . . . ». Παρουσιάσθηκαν τρεῖς ἐνδιαφέρουσες ὁμιλίες πού εἶχαν σχέση μὲ τὴν ἱστορία, τὴν ἀνοικοδόμηση καὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα τῆς περιοχῆς τῆς Λάκκας καθὼς καὶ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ

Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Ὁ ἀρχιτέκτονας κ. Γεώργιος Γιαξόγλου παρουσίασε τὸ θέμα « Ἡ οἰκιστικὴ ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς τῆς Λάκκας καὶ ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος», ἡ ἀρχαιολόγος κ. Χαρὰ Γιαννακάκη ἀνέπτυξε τὸ θέμα « Τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα τῆς περιοχῆς τοῦ Εὐρώτα» καὶ ὁ Δικηγόρος καὶ τ. Δήμαρχος Σπαρτιατῶν κ. Δημοσθένης-Παρασκευᾶς Ματάλας ὁμίλησε μὲ θέμα « Ἡ Λάκκα, τὰ Ματαλείκα καὶ ὁ Ἅγιος Σπυρίδωνας τότε». Παράλληλα, μέσα ἀπὸ παλαιῆς φωτογραφίες ποὺ προβλήθηκαν καὶ τὶς ἀναφορῆς τῶν ὁμιλητῶν, ξύπνησαν μνημεις στοὺς παλαιότερους ἐνορίτες, ἀλλὰ ἔμαθαν πολλὰ πράγματα καὶ οἱ νεότεροι γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὴ ζωὴ τῆς περιοχῆς. Τὴν Παρασκευὴ 13/10 τελέσθηκε (ἐκ μεταθέσεως) Ἱερὰ Ἀγρυπνία στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος ἐπὶ τῆ ἑορτῇ τῆς Παναγίας Γοργοπηκού. Στὸν Ἱερό Ναὸ φυλάσσεται Ἀντίγραφο τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τῆς Παναγίας, εὐλογία ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δοχειαρίου Ἁγίου Ὁρους. Στὸν Μέγα Ἑσπερινὸ τῆς Ἀγρυπνίας χοροστάτησε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος μὲ τὴ συμμετοχὴ κληρικῶν τῆς περιοχῆς. Τέλος, τὴν Κυριακὴ 15/10 μὲ τὸν Ὅρθρο καὶ τὴν Πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐσταθίου, ἔπεσε ἡ αὐλαία τῶν ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων. Ἀκολούθησε τὸ Ἱερό μνημόσυνο τῶν διατελεσάντων ἐφημερίων, ἱεροψαλτῶν, ἐπιτρόπων καὶ νεωκόρων καὶ εὐεργετῶν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἐνορία διανεμήθηκε σὲ ὅλους μιὰ μικρὴ ἐπετειακὴ ἀναμνηστικὴ ἔκδοση μὲ τίτλο «Ἡ ἐνορία μου: Ζῶ σὲ αὐτὴν, μαθαίνω γιὰ αὐτὴν, συμμετέχω στὴ ζωὴ της», ἐνῶ στὸ προαύλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ προσφέρθηκαν κεράσματα μὲ τὴν εὐγενικὴ χορηγία καταστημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα ποὺ ετοίμασαν οἱ κυρίες τῆς ἐνορίας γιὰ ὅλους τοὺς πιστοὺς.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΕΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ

Τὴν Κυριακὴ 12 Νοεμβρίου 2017, στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου στὴν ὁμώνυμη Ἱενορία, τελέσθηκε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία προεξάρχοντας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου. Κατὰ τὴ διάρκειά τῆς Θείας Λειτουργίας τελέσθηκε ἡ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ διακόνου π. Παναγιώτου Κώτσου. Ὁ διάκονος στὴν ὁμιλία του τόνισε ὅτι τὴ μοναδικὴ αὐτὴ στιγμὴ τὸν συνέχει βαθὺ δέος καὶ τὸν διακατέχει ἱερὸς φόβος ἀναλογιζόμενος τὸ βάρος τῆς εὐθύνης ποὺ ἐπωμίζεται ὡς ἱερέας τοῦ Ὑψίστου. Στὴ συνέχεια, ἐξέφρασε τὶς εὐχαριστίες του στὴν οἰκογένειά του καὶ σὲ ὅλους ὅσοι στάθηκαν δίπλα του καὶ τὸν βοήθησαν σὲ κάθε βῆμα τῆς ζωῆς του. Ἰδιαίτερη ἀναφορὰ ἔκανε στὸν κ. Περικλῆ Λιναρδῆ γιὰ τὴν εὐγενικὴ παραχώρηση τοῦ σπιτιοῦ του στὸν Θεολόγο, ὥστε νὰ διαμένει ἐκεῖ ὁ ἐκάστοτε ἱερέας τοῦ χωριοῦ ὅπως καὶ στὸν κ. Βασίλειο Παπαγιαννόπουλο γιὰ τὴ στήριξή του ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς γνωριμίας τους. Ἀκολούθως, ἀπευθύνθηκε στὸν σεπτὸ Ποιμενάρχη μας ἐκφράζοντας

τήν εὐγνωμοσύνη του γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργή μὲ τὴν ὁποία τὸν περιέβαλε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πού τὸν γνώρισε, καθὼς καὶ γιὰ τὴν πολύτιμη πνευματικὴ καθοδήγηση πού τοῦ παρεῖχε. Ὁλοκληρώνοντας τὸν λόγο του, παρακάλεσε τὸν Σεβασμιώτατο νὰ εὐχεται καὶ νὰ προσεύχεται, ὥστε ὁ Κύριος νὰ τὸν ἀναδείξει δόκιμο ἐργάτη τοῦ ἀμπελώνα Του. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας στὴν ὁμιλία του συμβούλευσε πατρικὰ τὸν π. Παναγιώτη γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ πρέπει νὰ ἐπιτελεῖ τὸ λειτούργημά του. Ἐπισήμανε ὅτι ὁ κληρικὸς πρέπει νὰ διακρίνεται ἀπὸ βαθιὰ πίστη στὸν Θεό, ταπεινοφροσύνη καὶ θυσιαστικὴ ἀγάπη γιὰ τὸ ποίμνιό του, γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ὁποίου θὰ πρέπει νὰ προσεύχεται καὶ νὰ στέκεται διαρκῶς κοντὰ του σὲ κάθε ἀνάγκη, σὲ χαρὲς καὶ σὲ λύπες. Ἀκολούθως, ἐπαίνεσε τὸν χειροτονηθέντα γιὰ τὸ ἦθος καὶ τὴν πνευματικὴ ζωὴ του καὶ τοῦ ὑπενθύμισε ὅτι

θὰ βρίσκεται πάντα δίπλα του σὲ ὅ,τι τοῦ ζητήσει. Πρὶν τὴν Ἀπόλυση, ὁ Σεβασμιώτατος ἀπένειμε τιμητικὴ πλακέτα καὶ δίπλωμα στὸν ὁμογενῆ μας κ. Περικλῆ Λιναρδῆ τόσο γιὰ τὴν παραχώρηση τοῦ σπιτιοῦ του στὸν Θεολόγο, ὥστε νὰ φιλοξενηταί ἐκεῖ ὁ ἐκάστοτε ἱερέας τοῦ χωριοῦ, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἐν γένει σημαντικὴ στήριξή του στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία, ἀφοῦ ἔχει συντελέσει σὲ σπουδαῖα ἔργα, ὅπως ἡ ἀνακαίνιση τοῦ Ἱ. Ν. Ὁσίου Νίκωνος Ἀμυκλῶν. Ὁ κ. Λιναρδῆς, ἐμφανῶς συγκινημένος, εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατο γιὰ τὰ ἐπαινετικὰ λόγια του, τόνισε ὅτι πάντα θὰ στέκεται ἀρωγὸς στὸ πολυσχιδὲς ἔργο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, ἐνῶ εὐχήθηκε στὸν νέο Προσβύτερο τὴν ἐκ Θεοῦ ἐνδυνάμωσή του, ὥστε νὰ ἐπιτελέσει μὲ ἐπιτυχία τὸ λειτούργημά του. Τὸν λόγο πῆρε, ἐκ μέρους τῶν Θεολογιτῶν, ὁ κ. Βασίλειος Παπαγιαννόπουλος, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὶς εὐχὲς του στὸν νέο ἱερέα, ἐνῶ

εὐχαρίστησε θερμὰ τὸν κ. Λιναρδῆ γιὰ τὴν προσφορὰ τῆς οἰκίας του, τονίζοντας ὅτι αὐτὴ ἡ κίνηση ἐξασφάλισε σὲ βάθος χρόνου τὴν παρουσία κληρικοῦ στὸ χωριὸ ὡς ἐνεργοῦ μέλους τῆς τοπικῆς κοινωνίας. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, τὸ ἀντίδωρο μοίρασε ὁ νέος Πρεσβύτερος, προκειμένου νὰ δώσει τὴν πρώτη ἱερατικὴ του εὐλογία, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκκλησιαζόμενοι νὰ τὸν συγχαροῦν καὶ νὰ τοῦ εὐχηθοῦν νὰ εἶναι πάντα ἄξιος.

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΞΙΩΜΕΝΟΥ
ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΥ ΔΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΡΔΗ
ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ**

Ἵστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Διευθυντῆ τῆς Σχολῆς Ἀγιογραφίας, ὁ καταξιωμένος ἀγιογράφος Δρ. Γεώργιος Κόρδης τὸ Σάββατο 11 Νοεμβρίου 2017, παρευρέθη στὸ

ἀμφιθέατρο τῆς Στέγης Νεότητας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, ὅπου πραγματοποίησε εἰσήγηση, μὲ θέμα: «Παράδοση καὶ πρόοδος στὴν τέχνη τῆς εἰκόνας σήμερα». Πρὶν τὴν ἔναρξη τῆς εἰσήγησης, ὁ Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς Ἐπικ. Καθηγητῆς Χρῆστος Καρύδης μὲ τὸν καθηγητὴ Γεώργιο Κόρδη ἐπισκέφτηκαν τὸ γραφεῖο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου, ὅπου εἶχαν συνομιλία. Ὁ σεπτὸς Ποιμενάρχης μας τόνισε ὅτι εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικό νὰ ἐπισκέπτονται τὸν τόπο μας καταξιωμένοι ἀγιογράφοι καὶ νὰ μεταλαμπαδεύουν τὴ γνώση τους στοὺς σπουδαστὲς τῆς Σχολῆς.

**ΤΟ «ΥΣΤΑΤΟ ΧΑΙΡΕ» ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ
ΜΑΝΗΣ ΚΥΡΟ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ**

Κάτω ἀπὸ βαρὺ πένθος καὶ μέσα σὲ κλίμα βαθιᾶς συγκίνησης, κλῆρος καὶ λαὸς ἀποχαιρέτησε τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Μάνης κυρὸ Χρυσόστομο. Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλη, στὸν Μητροπολιτικὸ

Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Γυθείου, χοροστατοῦντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ἐνῶ παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οἱ Μητροπολίτες: Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Εὐστάθιος (τοποτηρητὴς τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης), Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Ἀλέξανδρος, πρῶν Ἄρτης Ἰγνάτιος, Νέας Σμύρνης Συμεών, Πατρῶν Χρυσόστομος, Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ, Κορίνθου Διονύσιος, Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Χρυσόστομος, Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ Κύρριλος, Φωκίδος Θεόκτιστος, Σταγῶν καὶ Μετεώρων Θεόκλητος καὶ ὁ ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἐπίσκοπος Μεθώνης Κλήμης. Τοὺς ὕμνους τῆς ἀκολουθίας ἀπέδωσε πολυμελὴς χορὸς μὲ μέλη τοῦ Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν Λακωνίας »Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος» ὑπὸ τῆ χορραρχία τοῦ πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ προέδρου τοῦ Συλλόγου κ. Δερδελάκου. Τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Μάνης κυρὸ Χρυσόστομο ἀποχαιρέτησαν μὲ ἐγκάρδιους καὶ συγκινητικὸς λόγους ὁ ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Ἐπίσκοπος Μεθώνης Κλήμης, ὁ Δήμαρχος Ἀνατολικῆς Μάνης κ. Ἀνδρεάκος, ὁ Βουλευτὴς Λακωνίας κ. Δαβάκης, ὁ Δήμαρχος Δυτικῆς Μάνης κ. Μαραμπέας, ὁ Ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Γυθειῶν Ἀττικῆς «Ἡ Κρανάη» κ. Χατζηχαρράλαμπος, μαθήτρια τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁ γιὰ πολλὰ χρόνια στενὸς συνεργάτης του καὶ πιστὸς του ἀκόλουθος πανοσιολ. ἀρχιμ. π. Ἀνδρέας Μπολοβίνος καὶ τέλος ὁ Πρωτο-

σύνκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης πανοσιολ. ἀρχιμ. π. Συμεὼν Λαμπρινάκος. Μετὰ τὸν τελευταῖο ἀσπασμὸ, ἡ σορὸς τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου ἐξῆλθε τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ γιὰ νὰ σχηματιστεῖ ἡ πομπή μέχρι τὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ τῆς πόλεως, ἀπὸ ὅπου ξεκίνησε ἡ αὐτοκινητοπομπή μέχρι τὸ σημεῖο ταφῆς, ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Ἱεράρχης εἶχε ἐπιλέξει, στὰ Καλύβια Γυθείου. Κατὰ τὴν ἔξοδο τῆς σοροῦ, ἔνστολοι Μανιάτες καὶ Μανιάτισσες ἔψαλαν τὸν ὕμνο τῆς Μάνης, ποὺ ὁ ἴδιος ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης ἔψαλλε σὲ κάθε εὐκαιρία. Τιμὲς ἀπέδωσαν ἀντιπροσωπεῖες τῶν σχολείων ὄλων τῶν βαθμίδων ποὺ ἐδρεύουν στὸν Δήμο Ἀνατολικῆς Μάνης, τὸ Σῶμα Ἀπόδοσης Τιμῶν τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τιμητικὸ στρατιωτικὸ ἄγνημα ἀπὸ τὸ 3ο Τάγμα ΚΕΕΜ Γυθείου καὶ νεαρὲς κοπέλες ἀπὸ τὸν Λαογραφικὸ Σύλλογο «Λύδα» ποὺ ἔρραναν τὸν δρόμο μὲ ροδοπέταλα κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πομπῆς. Τὴν πομπή συνόδευσαν μὲ πένθιμα ἐμβατήρια ἢ φιλαρμονικὴ τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης καὶ ἡ στρατιωτικὴ φιλαρμονικὴ τῆς 4ης Μεραρχίας Πεζικοῦ Τριπόλεως. Παρόντες στὴν ἐξόδιο ἀκολουθία ἦταν οἱ ἀρχεῖς τοῦ τόπου, ἐκπρόσωποι συλλόγων καὶ φορέων, ἱερεῖς, μοναχοὶ καὶ μοναχὲς ἀπὸ πολλὲς Ἱερὲς Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ πλῆθος κόσμου.

Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ

ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΝΗΣ

Μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος, ὀρίσθηκε τοποτηρητής τῆς χηρευοῦσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀνέλαβε ἀμέσως τὰ καθήκοντά του καὶ ἀρχικά διευθέτησε τὰ τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου κυροῦ Χρυσοστόμου, σύμφωνα μὲ ὅσα ὀρίζει τὸ ἐκκλησιαστικὸ πρωτόκολλο καὶ ὁ καταστατικὸς χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης μας κατὰ τὸ διάστημα τῆς τοποτηρητείας ἱερουργεῖ στὶς Ἐνορίες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης καὶ ἔχει ἐπισκεφθεῖ τίς Ἱερές Μονές, ἐνῶ κάθε Παρασκευὴ στὰ γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, δέχεται πιστοὺς καὶ διευθετεῖ τὰ διοικητικὰ θέματα τῆς Μητροπόλεως. Ἡ τοποτηρητεία τοῦ Σεβασμιωτάτου θὰ ὀλοκληρωθεῖ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐνθρόνιση τοῦ νέου Μητροπολίτου Μάνης, ποὺ θὰ ἐκλέξει τὸ Σεπτὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

**ΜΕ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑ
 Η ΠΑΝΗΓΥΡΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ
 ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ**

Μὲ τὴν πρέπουσα μεγαλοπρέπεια, πάνδημη συμμετοχὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ κατάλυξη ἡ Σπάρτη ἐόρτασε καὶ φέτος, τὴν Κυριακὴ 26 Νοεμβρίου 2017, τὴ μνήμη τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε», Πολιούχου αὐτῆς. Διεξοδικότερα, τὸ Σάββατο 25 Νοεμβρίου ἐψάλη ὁ Μέγας Πανηγυρικὸς Δισαρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς μετ’ ἀρτοκλασίας. Στὴν

Ἀκολουθία χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φωκίδος κ. Θεόκτιστος, ὡς προσκεκλημένος τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ. Εὐσταθίου. Στὸ θεόπνευστο κήρυγμά του, ὁ Ἱεράρχης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὸν τιμῶμενο Ὁσιο Νίκωνα τὸν «Μετανοεῖτε», τόνισε μὲ ἔμφαση τὴν ἀναγκαιότητα τῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό, μέσω τῆς εἰλικρινοῦς καὶ βαθιᾶς μετανοίας ὄλων ὅσοι πρεσβεύουν τὰ χριστιανικὰ διδάγματα. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἐορτῆς, στὸν πανηγυρισαντα περικαλλῆ Ἱερὸ Ναὸ τελέσθηκαν ἀρχικά ὁ Ὅρθρος, ἡ ἀμφοφορία, ἡ ἀρτοκλασία καὶ ἡ Πολυαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλεξάνδρου, τὸν ὁποῖο συνεπικούρησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, Φωκίδος κ. Θεόκτιστος καὶ ὁ σεπτὸς Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος. Λόγο πνευματικῆς οἰκοδομῆς ἐξεφώνησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας, ὁ ὁποῖος ἀπευθυνόμενος στοὺς πιστοὺς, ποὺ εἶχαν κατακλύσει τὸν Ναό, μίλησε γιὰ τὰ γνωρίσματα ποὺ πρέπει νὰ χαρακτηρίζουν τὸν καλὸ χριστιανό, ὅπως ἡ ἀγάπη, ἡ ἀπόρριψη τοῦ δικαιώματος, ἡ ταπεινότητα καὶ οἱ καλοὶ λογισμοὶ γιὰ τὸν συνάνθρωπο, Ταυτόχρονα, ἐπιχείρησε ἕναν παραλληλισμὸ μὲ τὸν δύσβατο, ἀλλὰ γεμάτο ἀρετῆ βίο τοῦ Πολιούχου τῆς Σπάρτης. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, ὑπὸ τοὺς παιανισμοὺς τῆς φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Σπάρτης καὶ μὲ τὴ συνοδεία στρατιωτικοῦ ἀγῆματος καθὼς καὶ τῆς μα-

θητιώσας νεολαίας καί ἄλλων φορέων τῆς πόλης, πραγματοποιήθηκε ἡ λιτάνευση τῆς Ἱερῆς Εἰκόνας τοῦ Ὁσίου Νίκωνος διαμέσου τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς λακωνικῆς πρωτεύουσας. Πλήθος χριστιανῶν παρακολούθησαν εὐλαβῶς τήν τελετή καί συμπροσευχήθηκαν, γιά νά ἔχουν τήν προστασία τοῦ Ἁγίου στή ζωή τους. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος, κατακλείοντας τήν πανηγυρική σύναξη, εὐχαρίστησε ἐγκάρδια ὅλους ὅσοι παρέστησαν καί συνετέλεσαν στήν ἐπιτυχία της. Ἰδιαίτερη εὐγνωμοσύνη ἐξέφρασε πρὸς τοὺς Ἁγίους Ἀρχιερεῖς πού ἀνταποκρίθηκαν στήν πρόσκλησή του, τοὺς ἐφημέριους καί τοὺς λοιποὺς διακονοῦντες τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὸν εὐαγῆ Κληρο, τὶς Ἀρχές, τοὺς καλλικέλαδους ἱεροψάλτες, τοὺς εὐσεβεῖς πιστοὺς, τὸν Στρατό, τήν Ἀστυνομία, τήν Πυροσβεστική, τοὺς διάφορους πολιτιστικούς φορεῖς τῆς πόλης (Φιλαρμονική Δ. Σπάρτης, Λύκειο Ἑλληνίδων, Σῶμα Ἑλλήνων Ὁδηγῶν, κ.ἄ.) τοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων τῆς πόλης, καθὼς καί τοὺς ἐκπαιδευτικούς τους. Ξεχωριστὲς εὐχαριστίες ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τὴν ἀναμετάδοση τόσο τοῦ Ἑσπερινοῦ ὅσο καί τῆς Θ. Λειτουργίας, καθὼς καί πρὸς τὰ τοπικὰ Μ.Μ.Ε. γιά τὴν προβολή τῆς θρησκευτικῆς πανήγυρης.

**ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ
«ΠΕΤΡΟΣ Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ»**

Τὴν Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου στήν αἴθουσα

τῆς Στέγης Νεότητος, ἡ Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας καί ὁ Σύλλογος Ἱεροψαλτῶν Λακωνίας «Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος» διοργάνωσαν μία ἐξαιρετική Χριστουγεννιάτικη ἐκδήλωση. Ἀρχικά, μίλησαν ὁ ὑπεύθυνος τῆς Σχολῆς κ. Παναγιώτης Χρόνης καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν κ. Κυριάκος Δερδελάκος, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρθηκαν, μεταξύ ἄλλων, στή συνεργασία πού ἔχει ξεκινήσει μὲ στόχο τὴν ἀνάδειξη τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς στὸν τόπο μας. Στὴ συνέχεια, τὸν λόγο πῆρε ὁ ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Εὐστάθιος Πορφύρης, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴ Δεσποτική ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων με ἰδιαίτερη ἀναφορά στὴ σημειολογία τῆς βυζαντινῆς ἀπεικόνισης τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Στὸ πρῶτο μέρος τῆς ἐκδήλωσης παρουσιάστηκαν ὕμνοι τοῦ Ἁγίου Δωδεκαήμερου, ἐνῶ στὸ δεύτερο μέρος ἀκούστηκαν Κάλαντα μὲ τὴ συνοδεία παραδοσιακῶν ὀργάνων. Τὴν ἐκδήλωση ἐπισφράγισε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ συνεχάρη τοὺς διοργανωτὲς καί τοὺς συμμετέχοντες γιά τὴν παρουσία τους, ἐξέφρασε τὴ χαρὰ του γιά τὴ συμμετοχὴ ἰδιαίτερα τῶν νέων, πού ἀποτελοῦν καί τὴν ἐλπίδα τοῦ τόπου μας.

Χρονικά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον

Ἐ λ ε ι τ ο ὕ ρ γ η σ ε τὴν 3ην εἰς Συκαράκι, τὴν 8ην εἰς τὴν πανηγυρίζουσιν Ἱερὰν Μονὴν Φανερωμένης, τὴν 10ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Λεοντίου εἰς Μονεμβασίαν καὶ ἐτέλεσε τὸ Μνημόσυνον τῶν Εὐεργετῶν τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ Δήμου, τὴν 14ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Ξηροκαμπίου, τὴν 16ην εἰς Καλύβια Σοχᾶς, τὴν 17ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν, τὴν 20ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου τοῦ Γηροκομείου Μολάων, τὴν 24ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Μυρτιδιωτίσεως Δαμιονιάς καὶ τὴν 30ὴν εἰς τὴν Ταυγέτην χάριν τῶν Ἀναγνωστῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐ χ ο ρ ο σ τ ᾶ τ η σ ε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τὴν 2αν εἰς τὸν Ἅγιον Νεκτάριον Συκέας, τὴν 7ην εἰς τὴν Κοκκινόραχην, τὴν 13ην εἰς τὴν Ἀλευροῦ, τὴν 14ην εἰς τὸν Ὁσιον Νίκωνα (Χαιρετισμοὶ τοῦ Τ. Σταυροῦ) τὴν 19ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν (ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος καὶ συνεχороστάτησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καμεροῦν κ. Γρηγόριος), τὴν 23ην εἰς Βελανίδια καὶ τὴν 25ην εἰς τὸν Θεολόγον τῆς ὁμωνύμου ἐνορίας.

Ἡ ὑ λ ό γ η σ ε τὴν 3ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης τὸν γάμον τῆς Ἀθανασίας Παπαπολυχρονίου καὶ τοῦ

Γεωργίου Γιαννακάκου καὶ τὴν 9ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος τὸν γάμον τοῦ Δημητρίου Πέτρου καὶ τῆς Ἑλένης Παναγιωτοπούλου.

Π ρ ο έ σ τ η τὴν 5ην εἰς τὸ Α΄ Κοιμητήριον Ἀθηνῶν τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τοῦ βιομηχάνου Παναγιώτου Νίκα, καὶ τὴν 19ην εἰς Μονεμβασίαν τῆς Κηδείας τοῦ Γεωργίου Δεσποινάκη, υἱοῦ τοῦ ἀειμνήστου Πρωτοπρ. Ἰωάννου Δεσποινάκη.

Ἐ β ᾶ π τ ι σ ε τὴν 16ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τὸ τέκνον τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Γεωργίας Βλάχου εἰς τὸ ὅποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἥλιας.

Ἐ τ έ λ ε σ ε τὴν 11ην εἰς τὸ Μουσικὸν Σχολεῖον Ἀγιασμόν ἐπὶ τῇ νέα σχολικῇ περιόδῳ καὶ τὴν 16ην ἀγιασμόν εἰς τὸ Φεστιβάλ «Σπάρτη-Ἀνοικτὴ Πόλη».

Π ρ ο ή δ ρ ε υ σ ε τὴν 4ην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, τὴν 18ην συνεδριάσεως τῆς Δ.Σ. τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς ἀγιογραφίας, τὴν ἰδίαν ἡμέραν συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «Παναγιώτου, Ἑλένης καὶ Χρυσάνθου Τζάκα».

Ἐ π ρ α γ μ α τ ο π ο ί η σ ε τὴν 25ην τὸ Γενικὸν Ἱερατικὸν Συνέδριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ Γενικὸν θέμα «Ἡ κρίση τῆς οἰκογένειας καὶ ἡ ὑπέρβασή της».

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον

Ἐ λ ε ι τ ο ὕ ρ γ η σ ε τὴν 1ην εἰς τὸν

Μητροπολιτικὸν Ναὸν διὰ τοὺς Ἡλικιωμένους καὶ Συνταξιούχους Σπάρτης, τὴν 7ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν χειροτονίαν τοῦ νέου Μητροπολίτου Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Θεοκλήτου, τὴν 8ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἐλώνης προσκεκλημένος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πατρῶν κ. Χρυσοστόμου καὶ Ἱερισσοῦ κ. Θεοκλήτου, τὴν 15ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης ἐπὶ τῇ πεντηκονταετία ἀπὸ τὴν ἴδρυσιν τῆς ἐνορίας, τὴν 21ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ἰωάννου, τὴν 22αν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἐλκομένου Χριστοῦ Μονεμβασίας, τὴν 23ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν (Λειτουργία Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου), τὴν 26ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς ὁμωνύμου ἐνορίας καὶ τὴν 28ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἐπετείῳ.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἔσπερινὸν τὴν 8ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος κατὰ τὴν Ἀγρυπνίαν, τὴν 20ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ἰωάννου, τὴν 22αν εἰς Τσεραμιὸ (Παράκλησις εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον), τὴν 25ην εἰς Παπαδιάνικα καὶ τὴν 31ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

Πρόεστη τὴν 2αν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τοῦ Θεοδώρου Μπαγιώκου, τὴν 10ην εἰς Παντάνασσαν τῆς Κηδείας τοῦ Θεοδώρου Νικηφόρου, τὴν 15ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρί-

δωνος τῆς Κηδείας τοῦ Δημητρίου Ἀθανασοπούλου, τὴν 17ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Κηδείας τοῦ Σταύρου Μηνακάκη τ. Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Σπάρτης καὶ τὴν 23ην εἰς Σκάλαν τῆς Κηδείας τοῦ Παναγιώτου Λεϊμονίτου.

Ἐνεκασίασε τὴν 1ην τὴν νέαν Αἴθουσαν τοῦ ΚΑΠΗ Σπάρτης καὶ τὴν 7ην ἐτέλεσε ἀγιασμὸν εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

Ὁρκισε τὴν 13ην εἰς τὸ ΚΕΕΜ Σπάρτης τοὺς Νεοσυλλέκτους τῆς Γ' ΕΣΣΟ 2017.

Πρόηδρεσε τὴν 12ην Συνάξεως τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων καὶ τὴν 16ην συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀσύλου Ἀνιάτων Σπάρτης.

Παρέστη τὴν 19ην εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Πελοποννήσου ἐπὶ τῇ ἀνακηρύξει, εἰς Ἐπίτιμον Διδάκτορα, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου τοῦ Β' καὶ τὴν 20ὴν εἰς Πύλον ἐπὶ τῇ 190 ἐπετείῳ τῆς Ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου καὶ τῇ τιμητικῇ ἀνακηρύξει εἰς Ἐπίτιμον Δημότην Πύλου τοῦ Μακαριωτάτου, εὐγενῶς προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου.

Συμμετέσχε τὴν 3ην, 4ην, 5ην καὶ 6ην εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Τακτικῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον

Ἐλειτούργησε τὴν 1ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων τοῦ Γηροκομείου Σπάρτης, τὴν 6ην εἰς Μολάους, τὴν 8ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Παμμ. Ταξιαρχῶν Νιάτων,

τὴν 9ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Προσκυνημάτων τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Συκέας, τὴν 10ην εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Γυθείου, τὴν 12ην εἰς Θεολόγον, τὴν 19ην εἰς Μαγούλαν, τὴν 21ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν, τὴν 22αν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος (Αγρυπνία ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων εἰς τιμὴν τοῦ Ὁσίου), τὴν 25ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ προέστη τῆς Δοξολογίας διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν καὶ τοῦ μνημοσύνου τῶν 118 Σπαρτιατῶν τῶν ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν στρατευμάτων κατοχῆς εἰς τὸ Μονοδένδρι καὶ τὴν 26ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου μας Ὁσίου Νίκωνος μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου, Καστορίας κ. Σεραφεῖμ καὶ Φωκίδος κ. Θεοκτίστου.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τὴν 2αν εἰς Μυρτέαν, τὴν 7ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Παμμ. Ταξιαρχῶν τῆς ἐνορίας Ἁγίου Νικολάου Βοιῶν, τὴν 8ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Βλαχιώτη, τὴν 19ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ὁσίου Νίκωνος κατὰ τὴν ἐνθρόνισιν τῆς Εἰκόνης τοῦ Ὁσίου, τὴν 20ὴν εἰς τὴν Μέλισσαν Γυθείου καὶ τὴν 25ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου μας (τῆς χοροστασίας προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φωκίδος κ. Θεοκτίστος). Ἐπίσης, ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν 1ην, 15ην καὶ 29ην εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Παρακλητικοῦ κανόνος τοῦ Ὁσίου Νίκωνος εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπραγματοποίησε τὸ ἑσπερινὸν κήρυγμα.

Προέστη τὴν 3ην εἰς Σκάλαν τῆς Νεκρωσίου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τοῦ Δημη-

τρίου Ἀλικάκου, τὴν 10ην εἰς Γύθειον τῆς Κηδείας τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μάνης κυροῦ Χρυσοστόμου (τῆς ἀκολουθίας προέστη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος), τὴν 23ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Κηδείας τοῦ Γεωργίου Σελίμου καὶ τὴν 27ην εἰς Μαγούλαν τῆς Κηδείας τοῦ ἱατροῦ Λεωνίδα Καράτσαλη καί, ἐν συνεχείᾳ, εἰς Ὁσίον Νίκωνα τῆς Κηδείας τοῦ Παναγιώτου Χίου.

Ἦσαύτως προέστη τὴν 26ην τρισαγίου ὑπὲρ τῶν 118 ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τὴν 26ην Νοεμβρίου 1943 ἔμπροσθεν τοῦ ἠρώου εἰς τὸ πάρκον τοῦ Ὁσίου Νίκωνος.

Ἐχειροτόνησε πρεβύτερον τὴν 12ην εἰς Θεολόγον, τὸν Διάκονον π. Παναγιώτην Κώτσον, νέον ἐφημέριον τῆς ὡς ἄνω ἐνορίας.

Ἐτέλεσε τὸν ἀγιασμόν τὴν 4ην εἰς τὴν σχολὴν Ἀγιογραφίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας καὶ τὴν 12ην εἰς τὴν νέαν μονάδα συσκευασίας ἐλαιολάδου καὶ ἐλιάς, τοῦ ὁμογενοῦς κ. Εὐσταθίου Βαλιώτη.

Ἐπεσκέφθη τὴν 23ην τὰς πληγείσας περιοχὰς εἰς Μακρυνάραν καὶ Γλυκόβρυσιν καὶ τὴν 29^{ην} εἰς Μάνδραν Ἀττικῆς.

Πρόδηρεσε τὴν 17ην συνεδριάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπραγματοποίησε Ἱερατικὴν Σύναξιν τῶν κληρικῶν τῆς ὡς ἄνω Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας ἐπεσκέφθη πενθοῦντας εἰς τὴν οἰκίαν των, τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ τὸ νοσοκομεῖον Σπάρτης καὶ ἐδέχθη τὰς Ἀρχὰς καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα.

Από την πανήγυρη της επέτειου της εύρέσεως και επιστροφής της Ἱερᾶς Εἰκόνας Παναγίας Ἐλώνης Κυνουρίας (8-10-2017)

Ἀπό την πρώτη ἱερατική σύναξη τῶν κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης μέ πρωτοβουλία τοῦ τοποτηρητοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Εὐσταθίου (Γύθειο 17-11-2017)

Από τό Αρχιερατικό συλλείτουργο τῆς ἐορτῆς τοῦ Ὁσίου Νικωνος μέ τήν συμμετοχή τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου, Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, Φωκίδος κ. Θεοκτίστου καί τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου (26-11-2017)

Από τήν χριστουγεννιάτικη ἐκδήλωση τῆς σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας (21-12-2017)